

MEURICE Albert, oprichter van het Institut Meurice Chimie en pionier van de Belgische farmaceutische industrie.

Albert Meurice werd in 1869 te Gent geboren als zoon van Charles Meurice (1838-1913). Charles Meurice had in 1866 te Ledeborg-Gent een kunstmestfabriek opgericht. Hij verhuisde in 1896 naar Charleroi waar hij eveneens een kunstmestfabriek oprichtte. Albert huwde in 1894 met Van Gilse met wie hij twee zonen had, Charles en Paul, en een dochter. Hij overleed te Brussel in 1939.

Albert doorliep te Charleroi zijn lagere en middelbare studies. Hij volgde de studies aan het Landbouwkundig Instituut te Gembloux, waar hij in 1887 het diploma behaalde van landbouwkundig ingenieur. Vervolgens verbleef hij geruime tijd in het analytisch instituut te Wiesbaden, dat opgericht was door Karl Remegius Fresenius (1818-1897). Hij volgde hier de lessen Chemie en bekwaamde zich in het uitvoeren van analyses voor de industrie.

Einde 1891 keerde Albert terug naar Charleroi waar hij de leiding op zich nam van de door zijn vader opgerichte fabriek. Hij stelde vast dat er een enorm gebrek was aan bekwame chemici. Daarom opende hij in 1892 een instituut voor praktische chemie samen met zijn studiegenoot Auguste Lemoine (1871-1908), die in 1888 te Gembloux het diploma van landbouwkundig ingenieur had behaald. Het opgerichte instituut was erg geïnspireerd door het instituut te Wiesbaden: er werden lessen in de chemie gegeven en er werd onderzoek uitgevoerd. Het laboratorium werd in 1895 erkend door de Staat voor de analyse van landbouwproducten en eetwaren. Ook werd Albert door het Parket aangesteld als scheikundig expert. In de Association des Chimistes de Belgique werd Albert in 1895 gekozen als voorzitter van de afdeling "*industriële scheikunde*", met Lemoine als secretaris.

In 1897 verplaatste Albert zijn instituut naar Brussel in de door hem opgerichte gebouwen in de Simonisstraat. De studieduur werd hier opgetrokken van twee naar drie jaar. De toegelaten studenten moesten in het bezit zijn van een diploma van de volledige humaniora. Verschillende professoren werden aangesteld waaronder Albert Lejeune, die titularis was van het vak "*fysische scheikunde*". Albert Lejeune was in 1898 te Charleroi op een briljante manier afgestudeerd. Hij werd onmiddellijk benoemd als assistent. Later werd Lejeune onderdirecteur van het Institut Meurice Chimie.

Albert publiceerde in 1903 zijn handboek: "*Manuel d'analyse quantitative des matières minérales*", dat meer dan 800 bladzijden en drie herdrukken telde. Op 1 februari 1912 werd een oud-studenten vereniging opgericht,

dat als tijdschrift uitgaf: "*Bulletin de l'association des anciens étudiants de l'Institut Meurice*".

In 1912 publiceerde Albert bij de uitgever Dunod, te Parijs het boek "*Analyse des produits de l'industrie chimique*", dat 480 bladzijden telde. Hij werkte samen met verschillende scheikundigen aan de tweede druk van het "*Vade-mecum des Chimistes, Recueil des méthodes d'analyses*", dat gedrukt werd te Parijs in 1913. Albert was de auteur van de analyse van brandstoffen en van de mineralen (p. 131-204). Op 24 mei 1914 werd het Instituut Meurice officieel door het Ministerie van de Industrie en de Arbeid erkend. Tevens werd het diploma van licentiaat in de scheikunde na vier jaar studie toegekend. Zowel het onderwijs als het onderzoek kende een internationale uitstraling, dat talrijke studenten aantrok uit Europese en Zuid-Amerikaanse landen.

Bij het uitbreken van de eerste Wereldoorlog werd het Instituut gesloten. Na de oorlog hernamen de lessen en werden er nieuwe gebouwen opgericht in de Simonisstraat. Op 12 juni 1922 werd het 25 jarig bestaan van het Instituut Meurice Chimie (IMC) te Brussel plechtig gevierd. Charles Samuel (1862-1939) graveerde in 1923 een prachtige medaille ter ere van Albert Meurice. In 1954 verhuisde het IMC naar de campus CERIA- COOVI te Anderlecht, waar het fuseerde met het Institut Supérieur des Industries de Fermentation de Bruxelles (INIF). Onder de voogdij van de provincie Brabant kreeg het de naam Institut des Industries de Fermentation - Institut Meurice Chimie (IIF-IMC).

Tijdens de eerste Wereldoorlog werd vanaf maart 1915 door Albert en collega's in de gebouwen van het Instituut gestart met de productie van farmaceutische specialiteiten. Dit gebeurde in het grootste geheim. De eerste specialiteit was het acetylsalicylzuur. Omdat de uitgangproducten, het azijnzuuranhydride en het salicylzuur, onvindbaar waren werden die ter plaatse bereid. Hiervoor waren speciale toestellen nodig, om bij hoge temperatuur en druk te kunnen werken. Na drie maanden werden de eerste kilogrammen geproduceerd onder de merknaam acyline®. Andere geneesmiddelen werden geproduceerd en Albert dacht er aan om na de oorlog een nieuwe nationale industrie op te richten. Op 31 augustus 1917 werd Albert gearresteerd en gevangengenomen. Hij werd veroordeeld tot vier jaar gedwongen arbeid. Wegens zijn slechte gezondheid werd hij op 6 mei 1918 vrij gelaten. Na de oorlog zette Albert de synthese van geneesmiddelen verder. Omdat de lokalen in de Simonisstraat te klein waren werd te Vorst bij Brussel in 1920 een nieuwe fabriek gebouwd "*Produits Chimiques et Pharmaceutiques Meurice*". In 1928 richtte Emmanuel Janssen (1879-1955), bankier en schoon kleinzoon van Ernest

Solvay (1838-1922), een nieuwe vennootschap op de "*Union Chimique de Belgique*" (UCB), dat ontstond uit een fusie van verschillende chemische bedrijven, waaronder de "*Produits Chimiques et Pharmaceutiques Meurice*". Aanvankelijk was de UCB vooral een bedrijf dat chemische producten produceerde en verkocht. In de loop van zijn geschiedenis stootte de UCB de chemische producten af, zodat het tegenwoordig een belangrijk bedrijf is, dat actief is in onderzoek, ontwikkeling, productie, verkoop en distributie van uitsluitend geneesmiddelen. Albert Meurice kan daarom beschouwd worden als de oprichter van de farmaceutische industrie in België.

H. DEELSTRA

Literatuur:

Ingénieur Chimiste, Bulletin officiel de l'Association des Ingénieurs Chimistes sortis de l'Institut Meurice-Chimie, **Numéro Jubilaire**, XXVe ANNIVERSAIRE de la fondation à Bruxelles de l'Institut Meurice-Chimie (1897-1922).